

KOMUNIKÁCIA JE NAĎALEJ TO NAJHLAVNEJŠIE

Predsedníctvo Združenia hlavných kontrolórov miest a obcí sa konalo 23. augusta 2013 vo Svidníku za účasti zástupcu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, ktorí predložili návrh na zmenu zákona o obecnom zriadení, ktorá sa dotkla aj platových pomerov hlavných kontrolórov obcí. Jednou z úloh Predsedníctva ZHK SR naďalej zostáva komunikácia so zainteresovanými stranami o komplexnom prístupe k riešeniu funkcie hlavného kontrolóra obce, ako aj jeho kontrolnej činnosti v samospráve.

Predsedníctvo ZHK SR otvoril a viedol prezident združenia Ing. Ľudovít Budzák, ktorý privítal poslankyňu NR SR PhDr. Janu Vaľovú a primátora mesta Svidník Ing. Jána Hoľodňáka. Po privítaní informoval zúčastnených o snahách Združenia hlavných kontrolórov miest a obcí Slovenskej republiky riešiť problematiku funkcie hlavného kontrolóra obce komplexne, s prihliadnutím na jeho špecifiká, ktoré ešte dnes v mnohých obciach nezabezpečujú optimálny stav kontrolnej činnosti v samospráve. Či už ide o nezávislosť, alebo požadovanú odbornosť, na ktorú sa kladie čoraz väčší dôraz.

Členovia ZHK SR si uvedomujú súčasný stav na Slovensku, kde rezonuje potreba šetrenia verejných financií, a preto s pripomienkami akceptujú zmeny, ktoré sa dotýkajú ich platov, ako to uvádza vo svojom návrhu skupina poslancov NR SR, zároveň však očakávajú, že ich zníženie nespôsobí demotiváciu pri obsadzovaní tejto funkcie hlavne v malých obciach, zníženie nezávislosti kontrolnej činnosti v samospráve, ako aj pokles odbornej úrovne. Vo svojom návrhu ZHK SR, ktorý adresoval prezident združenia skupine poslancov NR SR, žiadajú členovia združenia doriešenie otázky odstúpeného pri skončení pracovného pomeru, ktoré ako jediná profesijná skupina v samospráve nemá priznané a stanovenie minimálneho úväzku hlavného kontrolóra obce na 25 %, pre zabezpečenie základných zákonných povinností v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Záverom pripomenul, že práve ZHK SR sa vyjadrilo k zachovaniu platov starostov, a to aj v súvislosti s členstvom Slovenskej

republiky v Európskej únii a k prísľubu politických špičiek, že sa bude realizovať aj približovanie sa európskym platom. Pripravované opatrenia však o tom nesvedčia.

Poslankyňa NR SR PhDr. Jana Vaľová uviedla dôvody poslaneckého návrhu, ktorého súčasťou bola aj oblasť platových pomerov hlavného kontrolóra obce. Jedným z nich je šetriť verejné financie obce, a podľa nej prijaté Memorandum medzi ZMOS a vládou Slovenskej republiky neriešilo plat hlavného kontrolóra obce v časti šetrenia mzdových prostriedkov v obci 5 %, vzhľadom na skutočnosť,

že hlavný kontrolór obce nie je typickým zamestnancom, ale je volený obecným zastupiteľstvom. Zároveň sa reaguje na zníženie platov starostov a primátorov, ktorým sa narušil pomer medzi výpočtom platu starostu a hlavného kontrolóra obce.

Zároveň zvyšujúca zodpovednosť starostov za hospodárenie a bezpečnosť obce si vyžaduje aj tieto úpravy platových pomerov. Poukázala na prípady, kedy plat hlavného kontrolóra obce je vyšší ako starostu, čo nepovažuje za správne. Platil jeden vzorec, ktorý bol rovnaký pre primátora a kontrolóra, až kým návrhom

jednej politickej strany došlo k zmene pravidiel pre určenie platu primátora, tým sa narušil pôvodný pomer k platu hlavného kontrolóra. Napokon nič nebráni tomu, aby sa veci prerokovali, preto aj prijala pozvanie na predsedníctvo združenia, aby si vypočula aj zástupcov hlavných kontrolórov. Pripustila potrebu riešiť odstupné aj u hlavného kontrolóra, čo sa týka percentuálneho určenia odmeny hlavného kontrolóra, vzhľadom na úpravu (zníženie o 15 %) výšky koeficientu, by sa mohlo uvažovať o výške do 25 %. Ústretovosť je aj v prípade platnosti novoprijatých zmien v prechodnom ustanovení, ktoré hovorí o tom, že zmeny sa týkajú novozvolených hlavných kontrolórov obcí, od nadobudnutia platnosti zákona.

Poukázala na problém výkonu úväzkového hlavného kontrolóra v malých obciach, kde je okolo 100 obyvateľov, a v týchto obciach aj 200 eur môže znamenať vysokú čiastku, ktorú by vedeli v obci použiť, v zmysle nimi stanovených priorit, účelnejšie. Zároveň poukázala na potrebu zmeny zákona o obecnom zriadení, ktorý by mal reagovať na súčasne potreby samosprávy. K danej téme sa postupne vyjadrili členovia Predsedníctva ZHK SR, ktorí sú zároveň zástupcami 10 regionálnych sekcií združenia na Slovensku. Ing. Tibor Matoušek uviedol, že pokiaľ budeme hovoriť o zodpovednosti jednotlivých funkcií, je potrebné si uvedomiť, že v prípade zlyhania hospodárenia obce v zmysle § 19 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, kedy nastupuje ozdravný režim a nútená správa obce, kde hlavný kontrolór odsúhlasuje každú platbu a podáva správu k návrhu ozdravného režimu a k plneniu opatrení a plneniu ozdravného rozpočtu obce. Hlavný kontrolór je tá autorita, na ktorú sa obracia či starosta, či zastupiteľstvo, to znamená, že v určitom momente zastupuje aj určitú časť občanov, to je tá jeho zodpovednosť, keď dáva odporúčanie k prijatiu úveru alebo ku kontrolným zisteniam. Pokračoval, že celý samosprávny systém, aby fungoval aj so svojou vnútornou kontrolou, potrebuje, aby sme si uvedomili, že hlavný kontrolór má aj preventívnu úlohu, nielen represívnu. Teda pomôcť samospráve, aby sa robilo v súlade s prijatými pravidlami a predpismi. Nie je to vždy možné, ale je potrebné nájsť správnu cestu. Starosta s hlavným kontrolórom by mali mať spoločný cieľ, fungujúcu samosprávu v obci.

Preto toto rokovanie berieme ako pochopenie vzájomných vysvetlení a akceptujeme vyhlásenie, že deklarované úpravy budú premietnuté pri hlasovaní v Národnej rade Slovenskej republiky.

Ing. Marián Láslo poukázal na skutočnosť, že zmenu zákona o samospráve nie je možné uskutočniť bez politickej vôle, a pokiaľ mu je známe, garant pri spracovaní zákona o obecnom zriadení, ktorým zvyčajne býva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, túto úlohu nemá zakomponovanú ani vo svojom legislatívnom pláne na najbližšie obdobie.

Ing. Peter Šinály k danej téme uviedol, že hlavný kontrolór musí spolupracovať s primátorom každý deň a so zastupiteľstvom sa zvyčajne stretáva raz za mesiac. Preto by nebol zlý variant pre odmeňovanie hlavného kontrolóra 70 % z platu starostu obce. Nevznikli by otázky ohľadom správnosti odmeňovania týchto dvoch samosprávnych funkcií. Pri súčasnom určovaní odmeňovania sa často vnáša zo strany obecného zastupiteľstva do rozhodovania politika, čo neprospeje fungovaniu kontrolnej práce, pretože túto vykonávame bez politiky. Ďalšou kategóriou je odstupné, navrhol spôsob pri ktorom ho dostáva len ten, kto odchádza zo zamestnania podľa odpracovanej doby v zmysle Zákonníka práce, a je to v podstate temer to isté,

čo u starostu. V prípade, že bude hlavný kontrolór zvolený na ďalšie obdobie, nebude mať nárok na odstupné.

Ing. Stanislav Fek pripomenul, že zníženie odmien podľa pôvodného návrhu bude mať zásadný vplyv na možnosť obce reagovať na potrebu zvýšenia kontrolnej činnosti v obci, vzhľadom na skutočnosť, že to v súčasnosti riešia schválením odmeny. Príčinou je nesprávny odhad úväzku pred voľbou hlavného kontrolóra obecným zastupiteľstvom.

Obidve zúčastnené strany vyhodnotili pracovné stretnutie ako prospešné, vzhľadom na možnosť reagovať svojimi argumentmi a zosúladením svojich návrhov do obojstrannej dohody, akceptujúcej zníženie koeficientu pri určovaní platu hlavného kontrolóra, zachovanie 25 % úrovne pri schvaľovaní odmeny hlavnému kontrolórovi a doplnenie odstupného pre funkciu hlavného kontrolóra.

Združenie hlavných kontrolórov miest a obcí Slovenskej republiky taktiež skonštatovalo, že je potrebné prehodnotiť v súvislosti s prebiehajúcimi spoločenskými a politickými zmenami aktuálnosť zákona o obecnom zriadení. A to predovšetkým v oblasti zariadenia kompetencií orgánov obce, aby sa tak zabezpečila kontinuita pri riadení rozvoja obce.

Ing. Ludovít Budzák
prezident ZHK SR